

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

KHT Kare Kauppisen toiminta FD Group Oy:n tilintarkastuksessa tilikaudelta 1.1.-31.12.2018

Tilintarkastuslautakunnan päätös 22.6.2021

Päätöksen diaarinumero: PRH/430/10000/2021

Asian vireilletulo

KHT Kare Kauppisen toiminta on tullut PRH:n tilintarkastusvalvonnan tutkittavaksi Kauppisen laaduntarkastuksessa vuonna 2019 havaittujen puutteiden vuoksi. PRH:n tilintarkastusvalvonta on tuonut asian tilintarkastuslautakunnan käsiteltäväksi. PRH:n tilintarkastusvalvonnan tutkittavana ovat tulleet Kauppisen tilintarkastustyön dokumentoinnissa ja raportoinnissa havaitut puutteet. Huomion kohteena on erityisesti ollut kysymys siitä, käykö Kauppisen dokumentoinnista ilmi, että omien osakkeiden hankinta toimeksiannon kohteena olleessa FD Group Oy:ssä olisi tapahtunut osakeyhtiölain (OYL) säännösten mukaisesti.

Tilintarkastajan selvitys

Kauppinen on 9.4.2021 vastannut PRH:n tilintarkastusvalvonnan antamaan mahdollisuuteen tulla kirjallisesti kuulluksi. Kauppinen on viitannut FD Group Oy:n tilintarkastukseen ja kertonut näkemyksensä yhtiön toteuttamien omien osakkeiden hankintamenettelystä. Omien osakkeiden osto toteutettiin laskemalla ostohinta verokonsulttien avulla marraskuun 2018 kirjanpidon taseesta johdetun Excel-taulukon perusteella. Ostohetkellä yhtiön vapaa oma pääoma oli 14,2 miljoona euroa. Se pieneni kaupan johdosta 6,7 miljoonaa euroa. Päätöksen menettelystä tekivät yhtiön ainoat kaksi osakasta. He olivat samalla yhtiön ainoat hallituksen jäsenet. Olennaisuuden periaatetta noudattaen osakeyhtiölain rikkomus tällaisessa tapauksessa voitaneen katsoa vähäiseksi. Mitään vahinkoa tai vahingonkorvausvelvollisuutta ei myöskään vastuuvollisten osalta voinut syntyä. Kauppisen käsityksen mukaan vakimuotoisen tilintarkastuskertomuksen antaminen kyseiseltä tilikaudelta oli siten mahdollista huomautusta tekemättä.

Kauppinen on kommentaissaan katsonut, että hänen dokumentaationsa puutteista esitetyt havainnot ovat ylimalkaisia. Kauppisen tarkastamat tilikauden olennaiset tapahtumat poikkeavat täysin normaalista going concern –tilanteesta. Tarkastusdokumentointi osoittaa, että olennaiset tilintarkastuksen kohteet on tarkastettu riittävässä laajuudessa olennaisuuden periaatetta noudattaen.

Muu aineisto

PRH:n tilintarkastusvalvonta on esittänyt tilintarkastuslautakunnalle asian vireille tuloon liittyvän asiakirja-aineiston.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa Kauppiselle varoituksen.

Perustelut

Tilintarkastajan on noudatettava hyvää tilintarkastustapaa tilintarkastuslaissa säädettyjä tehtäviä suorittaessaan (TTL 4:3).

Kauppisen toiminnassa FD Group Oy:n tilintarkastuksessa tilikaudelta 1.1.–31.12.2018 on havaittu puutteita. Keskeiset puutteet liittyvät tilintarkastustyön dokumentointiin ja raportointiin seuraavasti:

- Kauppisen dokumentaatiosta ei käy ilmi, miten hän on varmistunut siitä, että omien osakkeiden hankinta yhtiölle on tapahtunut perustuen viimeksi vahvistettuun (tilintarkastettuun) tilinpäätökseen (OYL 13:3), jonka nojalla yhtiöllä on ollut riittävästi jakokelpoisia varoja (OYL 13:5). Dokumentaatiosta ei käy ilmi, miten ja millä perusteella yksimieliset osakkeenomistajat ovat omien osakkeiden hankinnassa poikenneet OYL 13:6:sta ottaen huomioon myös OYL 5 luvun 18-22 §:t.
- Dokumentaation perusteella Kauppisen hankkima evidenssi liikevaihdon tapahtumisesta, oikeellisuudesta, katkosta ja täydellisyydestä ei ole todennettavissa.
- Dokumentaation perusteella ei ole todennettavissa, että Kauppinen olisi kohdistanut tarkastustoimenpiteitä useisiin kokonaisolennaisuuden ylittäviin tuloslaskelman eriin.
- Dokumentaation perusteella Kauppinen ei ole tehnyt toimenpiteitä intressitahojen ja niihin liittyvien liiketoimien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja tarkastamiseksi.
- Dokumentaation perusteella Kauppinen ei ole tarkastanut myyntisaamisten olemassaoloa eikä arvostusta. Dokumentaation perusteella Kauppinen ei ole kohdistanut tarkastustoimenpiteitä siirtosaamiin.
- Dokumentaation perusteella ei ole todennettavissa, että Kauppinen olisi täsmäyttänyt tilinpäätöksen kirjanpitoon, tarkastanut vertailutiedot sekä varmistunut liitetietojen oikeellisuudesta ja täydellisyydestä.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että OYL 13 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan osakeyhtiön varoja voi jakaa omia osakkeita lunastamalla, jolloin osakeyhtiölain 13 luvun mukaisten varojenjaon edellytysten on täytyttävä ja jolloin on noudatettava osake yhtiölain 13 luvun 6 §:ssä säädettyä menettelyä. Varojen jakamisesta päätetään yhtiökokouksessa, jota koskevasta kutsusta, kokousasiakirjoista, niiden nähtävänä pitämisestä ja lähettämisestä säädetään OYL 5 luvun 18–22 §:ssä. Kyse on OYL:n velvoittavista velkoja suojaavista säännöksistä, mikä vuoksi Kauppisen näkemys rikkomuksen vähäisyydestä ei ole merkityksellinen. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että Kauppisen olisi pitänyt esittää antamassaan FD Group Oy:n tilikauden 1.1.-31.12.2018 tilintarkastuskertomuksessa huomautus osakeyhtiölain vastaisesta menettelystä. Tämän hän on lyönyt laimin.

Edellä yksilöidyt puutteet merkitsevät poikkeamista hyvän tilintarkastustavan vaatimuksista (TTL 4:3). Tilintarkastuslain (TTL 10:1-4) mukaan Kauppiselle tulee määrätä tilintarkastuslain 10 luvun mukainen seuraamus edellä mainittujen puutteiden johdosta.

Tilintarkastuslain 10 luvun 1 §:n mukaan tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle huomautus, jos tämä on huolimattomuudesta menettänyt tilintarkastuslain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti tai muussa lainsäädännössä olevien tilintarkastusta koskevien säännösten vastaisesti. Huomautus on riittävä seuraamus, jos moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyvä lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus.

Tilintarkastuslautakunta on ottanut seuraamuksesta päättäessään huomioon kaikki asiaankuuluvat seikat ja tilintarkastuslain 10 luvun 7 §:ssä mainitut seikat. Kauppinen on toiminut yhteistyössä PRH:n tilintarkastusvalvonnan kanssa valvonnan toteuttamiseksi.

Hänelle ei ole aikaisemmin määrätty seuraamusta hyvän tilintarkastustavan vastaisesta toiminnasta. Kauppisen moitittava menettely ei ole vähäinen. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että Kauppisen toiminnassa havaittujen puutteiden lukuisuuden ja niiden vakavuuden johdosta huomautus ei ole riittävä seuraamus. Tilintarkastuslain 10 luvun 1 §:n nojalla tilintarkastuslautakunnan on perusteltua antaa Kauppiselle varoitus.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 4 luvun 3 §, 7 luvun 2, 5 ja 9 §, 10 luvun 1 ja 7 §, osakeyhtiölaki (624/2006) 13 luvun 1, 3, 5 ja 6 §

Valitusoikeus

Asianosaisella on oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen valitus- osoituksen mukaisesti.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Pajamo (pj), Jussi Heiskanen (varapj), Ari Ahti, Antti Fredriksson, Teija Laitinen, Riikka Rannikko, Leena Romppainen, Elina Stråhlman ja Anders Tallberg

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta

Pekka Pajamo

Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Pasi Horsmanheimo

Esittelijä

Tilintarkastusvalvonta

Liite

Valitusosoitus